

Austatud lugeja,

Seekordse „Juridica“ numbriga tuuma moodustavad riigiõigusliku kallakuga artiklid. Nende hulgas on nii hetkel vägagi päevakajalisi teemasid, aga ka valdkondi, mis tänases Eestis küll ei leegitse, kuid mille lahtikirjutamine on sellest hoolimata oluline. Sest kui probleem juba põleb, ei ole otsustama kohustatutel aega oodata teemakohaseid õiguslikke analüüse.

Aktuaalseks tuleks pidada Ülle Madise artiklit, kus tõstatatakse küsimus, kas Riigikogu valimise seaduse muutmise seaduse eelnõu selle praegusel kujul suudab täita deklareeritud ülesannet: tuua rahvast riigile lähemale. Teemat ilmestab artikli juurde lisatud tabel, kuhu on koondatud andmed eri Euroopa Liidu riikide valimissüsteemide ja valimistel osalemise aktiivsuse kohta. Autor rõhutab, et kuigi võõrandumistundega on võimalik võidelda ka ilma rahva osalust poliitikas suurendamata, oleks selline lähenemine küüniline ja ebademokraatlik.

Aaro Mõttus käsitleb rahvaesindaja vastutusest vabastamisest tema avalduste eest, tuues selle instituudi tähistamiseks taaskasutusse mõiste „vastutamatus“. Usun, et kui mitte muidu, siis just selle termini osas tekitab artikkel mitmeidki vaidlusi. Viitab ju sõna „vastutamatus“ ise teatud absoluudile, piiramatu immuniteedile ja selle termini kasutamine kellelegi suhtes, isegi kui see keegi on rahvasaadik, võib tekitada paksu verd. Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikale tuginedes selgitab autor, et parlamendiliikme vastutamatus pole oma ulatuslikkusele vaatamata siiski piiramatu. Ehkki Eestis pole parlamendiliikme immunitet seni päevakajaliseks muutunud, on teema aktuaalne Euroopa Parlamendi hiljutisi istungeid silmas pidades, kus on kõlanud mitmeid karme hinnanguid mõne komisjoniliikme adressil.

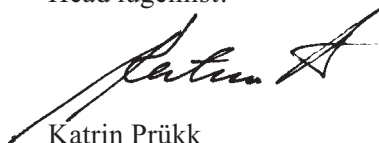
Eesti juurtega Toomas Kotkas, kes töötab Helsingi Ülikoolis assistendina, kirjutab mõned aastad tagasi Eestis ulatuslikku poleemikat tekitanud presidendi armuandmisõigusest ja võimalusest seda valdkonda reguleerida. Mõtlemapanev ja kokkuvõttes juristidele ehk ka võõristav on autori tõdemus, et armuandmist ei saagi reguleerida, sest muidu ei räägi me enam armuandmisest. Küsimusele, kas armuandmine on veel vajalik institutsioon modernses demokraatias, vastab autor siiski jaatavalt. T. Kotkase sõnul meenutab see meile eetikat, mis ei järgi juriidilise ega poliitilise sfääri loogikat.

Rein Tiiveli artikkel on oma spetsiifilisuses ja detailsuses mõeldud kõige asjaõigusega tegelevatele juristidele. Artiklis selgitatakse märke eri liikide õiguslikku olemust ja selle kaudu otsitakse vastust küsimusele, kas erinevatel märgedel saab olla järjekohht. Lisaks sellele käsitletakse artiklis teisigi kinnistamismenetluse probleeme, mis on praktikas vaidlusi tekitanud.

Teise väga spetsiifilise teema toob lugejani Diana Nõukas, kes võtab vaatluse alla ohtlike kaupade raudteeveo regulatsiooni. Eesti õiguse kriitilises analüüsis tuuakse esile käsitletava valdkonna riiklikku järelevalvet reguleeriva normistiku kitsaskohad ja pakutakse lähtealuseid regulatsiooni korrastamiseks.

Rene Frolov, Tarmo Sild ja Urmas Ustav jätkavad oma ühisartiklis Eesti konkurentsioiguse analüüsi, keskendudes seekord kriminaalõigusliku sekkumisega seonduvale. Autorid kritiseerivad teatud karistuseseadustiku üksiklahendusi, mis nende hinnangul viivad ebaproportsionaalselt kaugele konkurentsiseaduse kandvatest väärtustest. Ehkki vaatluse all on konkurentsioiguse süüteod, on artiklis väljatoodud probleemid iseloomulikud mitmetele muudele süüteo koosseisudele.

Head lugemist!

Katrin Prükk